

TÁRCA.

JELENTÉS

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁRA
ÁLLAPOTÁRÓL AZ 1917. ÉV MÁSODIK NEGYEDÉRŐL

I.

A *nyomtatványi osztály* anyaga az elmúlt negyedévben köteles példányokban 1743 drb, ajándék útján 313 drb, vétel útján 1066 drb, áttétel útján 36 drb, összesen 3158 drb nyomtatvánnyal gyarapodott. Ezenfelül kötelespéldány címén beérkezett: alapszabály 129 drb, falragasz 1133 drb, gyászjelentés 1016 drb, hivatalos irat 98 drb, másor 395 drb, perirat 9 drb, szinlap 1225 drb, zárszámadás 1128 drb, különféle 335 drb, összesen 5468 drb apró nyomtatvány.

Ajándékaikkal a következők gyarapították a nyomtatványi osztály anyagát: Magyar Tudományos Akadémia (5 drb), M. kir. állatorvosi főiskola, Arad m. kir. város közművelődési intézete, Aradvármegyei gazdasági egyesület Arad, CSIKI Ernő, dr. CZOBOR Alfréd Kassa, DACHLER Anton Bécs, dr. ECKHARDT Sándor, Egyetemi Könyvtár Uppsala, Egyetemi rektori hivatal (5 drb), Egyházmegyei hatóság Veszprém (7 drb), Egyházmegyei könyvtár Veszprém, Ág. h. Ev. elemi és polg. leányiskola, ERNYEY József (2 drb), dr. FABÓ Bertalan (5 drb), dr. FEJÉRPATAKY László (3 drb), Ferenc József orsz. rabbiképző-intézet igazgatósága, FIRTOS Ferenc Szászváros (2 drb), M. kir. Földtani Intézet (17 drb), FREUND Luise Charlottenburg, Germ. National Museum Nürnberg, dr. GOHL Ödön (153 drb), GÖNCZY Béla, dr. GULYÁS Pál, Gyakorló Gyorsírók Társasága (2 drb), dr. GYULAI Ágost (2 drb), Karl W. HIERSEMANN Leipzig, dr. HOFFMANN Edith, M. kir. Zalogházak igazgatósága, Iglói Ág. Hitv. Ev. Főgimn. igazgatósága, Irgalmas Nővérek Besztercebánya, Kir. József Műgyetem (3 drb), Képviselőház (8 drb), KERESZTY István, KERTÉSZ Árpád (58 drb), M. Kiss Lajos Abrudbánya, Kunstgewerb. Museum Prága, LENDVAY Miklós, Magyar Iparművészet szerkesztősége, Meteor és Földm. Intézet, Pesti Izr. Hitközség (2 drb),

Poór Jakab, dr. Pözel István, Rektori hivatal Debrecen (6 drb), dr. Richter Aladár Pozsony (2 drb), Schneider Róbert, Stefánia Szegény Gyermekkörház Egyesület titkári hivatala, Szabadkai polgármesteri hivatal, Temesvár sz. kir. város tanácsa, V. Thomsen Frendensborg.

Vásárlásra 4477'62 koronát, 476'15 márkát fordítottunk. — A vásárolt könyvek közt külön említésreméltó szerzemény nem volt.

A könyvtár helyiségében az elmúlt negyedévben 2741 egyén 6934 nyomtatványt használt, kölcsön útján pedig 727 egyén 2084 kötetet vitt ki házi használatra.

A lefolyt negyedévben 1381 művet osztályoztunk, ezekről 1998 cédula készült. Kötés alá 531 művet 783 kötetben küldtünk.

A köteles példányok átvételére berendezett helyiségbe 707 drb csomag érkezett; ugyaninnen 205 reklamálást és 456 levelet expedáltak.

Az 1897. XLI. t.-c. intézkedései ellen vétő nyomdatulajdonosok ellen egy esetben sem indítottunk peres eljárást.

II.

A *hirlaptár* köteles példányok útján 555 évfolyam 10.530 számával (ebből 4207 szám a törvénytiszta kimutatás nélkül számonként érkezett), ajándék útján 1 évf. 44 számával, más osztályból áttétel útján 1 évf. 156 számával, vásárlás útján 24 számmal (16 korona), összesen tehát 557 évf. 11.054 számával gyarapodott.

Az évnegyed folyamán 596 olvasó 945 hirlapnak 1363 évfolyamát 1845 kötetben használta (143 kötetet a Szentkirályi-utcai raktárból kellett ide szállítanunk); ebből házon kívül 43 olvasóra 87 hirlap 192 évfolyama jutott 257 kötetben.

Átnéztük 558 évf. 15.529 számát. Céduláztunk 117 évfolyamot (köztük 9 új hirlapot).

III.

A *kézirattár* ajándék útján egy fényképmásolattal és két darab filmmel, vétel útján egy irodalmi analektával és három darab újkori kézirattal, összesen 7 darabbal gyarapodott.

Ajándékozók voltak: a M. kir. tudományegyetemi könyvtár és a koronázási ünnepélyt rendező bizottság útján a magyar királyi kormány, mely a koronázásról s az azzal kapcsolatos ünnepegekről felvett filmet küldette meg könyvtárunknak.

Az évnegyed folyamán 36 kutató használt 26 kéziratot, 524 iro-

dalmi levelet, 13 kódexet, 3 zenei kéziratot és 4 irodalmi analektát és nyolc térítvényre kikölcsonőztünk 12 kéziratot, 1 irodalmi analektát, 3 kódexet és 21 rajzot.

IV.

A *folklore-osztály* a Fock-féle könyvvásárlás lebonyolításán kívül folytatta a meglevő könyvtári anyag folklore-szempontról való átvizsgálását és a beszerzendő könyvek összeállítását. Teljesen átnézték az Anthropologia, Geographia, Itineraria, Historia ecclesiastica, Historia Extraeuropeana, P. o. hung., P. o. germ., Physika, Opiniones singulares szakokat. Megkezdve ezenkívül több szak. Körülbelül 3200 cédula készült.

V.

A *levéltár* törzsanyaga ajándék útján 7 drb irattal, 176 drb gyászjelentéssel és 50 drb házassági jelentéssel, hagyaték útján 104 drb középkori oklevéllel, 4 drb és 99 csomag újkori irattal és 1 drb nyomtatvánnyal, összesen 342 drbbal és 99 csomaggal gyarapodott.

Ajándékaikkal K. EÖRSSY Károly, báró SZALAY Imre és SZENTIVÁNYI József gyarapították a levéltár anyagát, hagyatékaikkal pedig JEDLICSKA Pál érseki helynök és dr. SZIVÁK Imre gazdagították levéltárunkat.

A törzsanyag gyarapodásából 104 drb esik a középkori, 2 drb a címereslevelek és nemesi iratok, 1 drb az 1848/49-es gyűjtemény, 176 drb a gyászjelentések és 59 drb és 99 csomag az újkori iratok és nyomtatványok csoportjára. A címeres és nemesi iratok gyűjteménye a következő darabokkal gyarapodott: I. 1606. július 20. Kassa. BOCSKAY István címereslevele HARANGHY Ferenc, János és György számára. (Eredeti.) 2. 1619. február 9. Bécs. II. MÁTYÁS király címereslevele GYÖRI Mátyás deák számára. (Eredeti.)

A negyedévi gyarapodásból kiemelendő a JEDLICSKA Pál hagyatékából származó saját gyűjtésű és a JEZERNICZKY-családra vonatkozó 100 csomag irat, köztük 1 csomag középkori (104 drb.)

A lefolyt évnegyedben 91 kutató használt 15.243 drb iratot és 5 térítvényre kikölcsonőztünk 1414 drb iratot.

VI.

A *báborus gyűjtemény* vétel útján 5001, ajándék útján 1962, hivatalos küldemények útján pedig 2459, összesen 9422 darabbal gyarapodott. Vételre fordítottunk 152451 koronát, 195075 frankot, 283109 márkát és 11835 holl. forintot.